

6 IDENTIFIKATION OCH FRIGÖRELSE

6.1 Identifikation och frigörelse

¹Medvetenheten är alltid knuten till materien. I lägre riken är den dessutom slav under den. Utvecklingsprocessen kan i detta hänseende betecknas som en frigörelseprocess, som fortsätter, tills själva medvetenheten är omedveten om materiens existens. Människoriket betecknar det stadium, på vilket medvetenheten såsom självmedvetenhet väcks till insikt om sitt beroende och jaget upphör att vara materiens slav för att bli dess herre.

²I alla molekyler finnas positiva och negativa atomer med positiv och negativ energi, positiv och negativ medvetenhet. Det är detta, som kallas ”manifestationens dualism” (ej att förväxla med övriga slag av dualism). Identifikations- och frigörelseprocessen består tekniskt sett i att (till stor del automatiskt och omedvetet) det som varit positivt i frigörelsen, blir negativt i förhållande till det närmast högre såsom positivt. De energier, som möjliggjorde förvärv av högre medvetenhet, bli, i stället för dittills högsta energi, upplevda såsom effekter av ännu högre slags energier. Medvetenhetsutvecklingen är en dylik kontinuerlig process, och tempot blir beroende av individens kapacitet och målmedvetenhet. Undan för undan blir jaget mottagligt för högre världars energier och lär sig rätt använda dem.

³Medvetenheten är visserligen knuten till materien, men det är energien, som gör att medvetenhetsinnehållet blir fattbart för jagmedvetenheten.

⁴Individen–jaget–monaden uppfattar allting genom sina höljen och identifierar sig med medvetenheten i höljenas olika molekylarslag för att lära känna detta slags verklighet. Den förvärvar högre höljen genom att undan för undan lära sig skilja på lägre och högre, oväsentligt och väsentligt. Det misstag vi alla begå är att icke kunna frigöra oss från det slags verklighet som vi anse väsentlig, som blivit oss kär och omistlig.

⁵Utveckling innebär en oavbruten frigörelseprocess: fysiskt från intressen, relationer till individer eller grupper, hämmande förhållanden; emotionalt från bindande hängivenhet till personer eller strävanden, uppgifter; mentalt från tankeriktningar, politiska, sociala, religiösa ideologier.

⁶Jaget förvärvar undan för undan allt högre medvetenhetslagars allt rikare medvetenhetsinnehåll, verklighetsinnehåll, genom att identifiera sig med dessa nya slag av medvetenhet. Det frigör sig samtidigt från beroendet av sina lägre medvetenhetslags innehåll. Det hör med till livets paradoxer, att förutsättning för frigörelse från det lägre är identifikation med det högre och förutsättning för identifikation är frigörelse. Det är till stor del en i undermedvetenheten pågående process, som blir märkbar först vid den i regel krisartade övergången från lägre till högre.

⁷Jagets medvetenhetsutveckling kan alltså betraktas såsom en kontinuerlig identifikations- och frigörelseprocess, jagmedvetenhetens identifikation med allt högre slag av höljenmedvetenheter och samtidiga frigörelse från lägre slag.

⁸Vi kunna förstå det som vi identifiera oss med. Det vi förstå (icke begripa) är det som vi i det förflutna varit. Vid identifieringen ha vi lätt att överskatta det nyas betydelse (”värde”, ”livsvärde”). Dess relativa betydelse inse vi, när vi fortsättningsvis befriat oss från beroendet. Processen medför således en ständig ”omvärdering av värdena”, av allt det som vi en gång ansett väsentligt eller nödvändigt.

⁹Frigörelsen medför frihet från beroendet av lägre slags illusioner och fiktioner, av mänsklighetens otaliga slags missuppfattningar av verkligheten, av allt fler av de vidskepligheter som behärska mänskligheten, av allt fler okunnighetens ideologier. Genom erfarenheterna i liv efter liv lära vi oss skilja på livsokunnighetens hugskott och verklighetens fakta. Vi kunna icke ingå i idévärlden, sålänge vi hänga fast vid mänskliga konstruktioner av något slag. Kausala

livssynen är något totalt annorlunda allt människorna kunna tänka sig, en helt ny verklighetssyn, som vi icke kunna uppleva, förrän vi insett det mänskligas ohjälpliga skenverklighet.

¹⁰Frigörelsen underlättas givetvis av att individen (jaget–monaden) lär sig inse, att han ej är sina höljesmedvetenheter och kan säga till sig själv: mina höljesmedvetenheter vilja detta, men jag vill det inte.

¹¹Sålänge frigörelsen från det lägre förnimmes såsom ett ”offer”, är detta tecken på att individen ännu icke gjort tillräckliga erfarenheter i det lägre, ty i motsatt fall förnimmes frigörelsen som ett ofrånkomligt behov, så att man är tacksam för att kunna avstå från det lägre.

¹²När individen mot slutet av sin vandring genom människoriket ser på människolivet och lärt känna dess vanskligheter och medvetenhetsbegränsning, ha detta livets lockelser förlorat sin dragningskraft. Han säger gärna farväl till alltihop.

¹³Frigörelsen från det fysiska visar sig i glädjen över fysisk behovslöshet och oberoende av fysiska omständigheter. Men det betyder ingalunda, att han föraktar den enda värld som berett honom möjlighet till medvetenhetsutveckling.

¹⁴Frigörelsen från identifikationen med känslornas värld visar sig i att hithörande illusioner förlorat sin lockelse. Människan har lärt sig inse, att emotionala begär växa i styrka genom att tillgodoses, aldrig kunna tillfredsställas, förblinda omdömet, motverka utvecklingen och betinga ett orimligt pris. Den insikten berövar dem illusionens oerhörda makt. Människan inser, att den har betydelse på lägre stadier genom att den lockar de livsokunniga att göra nödvändiga erfarenheter och därigenom utveckla emotionalmedvetenhetens attraktions- och fantasiförmågor.

¹⁵Frigörelsen från identifikationen med mentalmedvetenheten (den för intelligentian svåraste frigörelsen) visar sig i insikten om omöjligheten att utan jämförelsematerial skilja på fiktioner (mentallideer) och verklighetsideer (platonska ideer, som vi erhålla från planethierarkien), om fiktionernas bedräglighet och idiologiernas verklighetsförfalskning.

¹⁶Människan känner icke sig själv, ty hon identifierar sig med något av sina höljen, som hon tar för det egna jaget. De flesta veta icke ens, att de äga fler höljen än organismen, enär de uppleva endast sin subjektiva medvetenhet, som de tro vara organiska höljets förmåga.

¹⁷Eftersom jaget (monaden) icke är medvetet i sitt kausalhölje utan återfår medvetenheten först i sina inkarnationshöljen och dessa äro nya i varje inkarnation, kan jaget icke identifiera sig med sig självt, vilket givit upphov till kristna teologiens dogm och villfarelse, att jaget saknar pre-existens och skapas med organismen. Först när jaget förvärvat objektiv kausalmedvetenhet, kan det i sitt kausalhölje studera alla föregående inkarnationer och konstatera sin fortlöpande jagidentitet. Denna jagidentitet är allt som återstår av erfarenheterna i människoriket, när jaget, från att ha varit ett individualjag i de fyra lägsta naturrikerna, i högre riken blir ett alltmer omfattande kollektivjag (ett allt större jag med allt fler andra jag). Man kanske nu förstår, varför jaget måste uppge sin egoism, sin egocentricitet, för att kunna uppgå i essentialriket. Ett egocentriskt jag kan icke bli ett kollektivjag och bli ett med andra jag.

¹⁸Den som vill högre måste inse, att han är något ”lägre”, att det personliga är egoistiskt, att allt som binder personligheten är ett hinder för vårt uppgående i allgemenskapen. Därför fordras insikten, att verkliga lyckan är allas lycka och dess förutsättning är allas enhet.

¹⁹Medvetenhetsutvecklingen är en kontinuerlig process i såväl extensivt som intensivt hänseende, förvärv av självmedvetenhet i en världslig allt högre materielag och i allt högre världar. Sålänge förvärvet av högre medvetenhet är enbart subjektivt, kan detta icke konstateras, utan därför fordras även objektiv medvetenhet och därmed självmedvetenhet i detta nya materielag. Detta gäller alltså för förstajaget (monaden i förstatriaden). För andrajaget (monaden i andratriaden) bortfaller skillnaden mellan subjektiv och objektiv medvetenhet. Hithörande slag av medvetenhet äro samtidigt såväl subjektiv som objektiv medvetenhet och självmedvetenhet. Materieaspekten liksom försvinner för medvetenhetsaspekten, som i stället inriktas på förvärv av energiaspekten, där materia är energi, yttrar sig såsom magi, givetvis i samband med fortgående medvetenhetsexpansion.

²⁰Monadens-jaget identifierar sig med sina höljen och dessas medvetenhet. Hela utvecklingen består i att jagmedvetenheten undan för undan identifierar sig med allt högre slag av medvetenhet (i de olika molekylarslagen och i de olika höljen). Denna identifikation sker automatiskt i de fyra lägsta naturrikerna.

²¹När individen identifierar sig med det fysiska, är han föga mer än ett intelligent, farligt rovdjur.

²²När han identifierar sig med sina känslor och då vanligtvis (som 85 procent av mänskligheten) med det lägre emotionala, är han offer för illusioner, som hämma den egna utvecklingen.

²³När han identifierar sig med det mentala, är han (utan esoterisk kunskap) offer för livsokunnighetens fiktioner.

²⁴När han kan identifiera sig med det kausala, kan han själv konstatera vilka fakta han vill i de mänskliga världarna (47–49).

²⁵Inom människoriket identifierar sig jaget på barbarstadiet med organismens fysiska medvetenhet, på civilisations- och kulturstadierna med emotionalhöljets medvetenhet, på humanitetsstadiet med mentalhöljets och på idealitetsstadiet med kausalhöljets medvetenhet. Först kausalmedvetenheten möjliggör för jaget att uppleva det förflutna såsom existerande i nuet. Det finns intet förflutet för kausaljagets kausalmedvetenhet, eftersom denna medvetenhet kan identifiera sig med kausalvärldens totalmedvetenhet, som i sig bevarar minnet av allt som försiggått inom planetens tre världar (47–49) alltsedan planetens tillkomst.

²⁶Jagets fortsatta utveckling i femte och sjätte naturrikerna består i att monaden-jaget i första eller lägsta triaden identifierar sig med medvetenheterna i andra- och därefter i tredjetriaden.

²⁷När jaget övergår från förstatriadens mentalmolekyl till andratriadens mentalatom, upplöses det gamla kausalhöljet, som varit förstatriadens hölje genom hela människoriket, och jaget kan därefter självt ögonblickligen forma ett eget kausalhölje.

²⁸När jaget kan identifiera sig med medvetenheten i andratriadens essentialatom, formas ett essentialhölje och blir jaget ett essentialjag. Jagets fortsatta medvetenhetsutveckling försiggår på analogt sätt.

6.2 Offer och försakelse

¹Medvetenhetsutvecklingen, förvärv av medvetenhet i allt högre världars materielag, allt högre riken, förutsätter uppgivande av lägre slag av medvetenhet med dess medvetenhetsinnehåll, dess kunskap om lägre världar som individen tar för ”hela verkligheten”, det fundamentala misstaget.

²Med varje högre slag av medvetenhet (energi, verklighet) jaget förvärvar frigörs det från beroendet av lägre slag: i tur och ordning från beroendet av bundenheten vid det fysiska, det emotionala, det mentala, det kausala etc. Det lägre har då definitivt förlorat sin lockelse, sin makt att fångsla, att förvilla. Detta är frihetens väsen, förvärv av makt över det som dittills härskat, befrielse från livsokunnighet och vanmakt med förvärv av högre makt som en följd av allt större förmåga av laginsikt och lagtillämpning.

³Individen är verkligt fri (frigjord), när han ej längre kan behärskas, bindas av något i de mänskliga världarna (fysiskt, emotionalt, mentalt). Så länge dessa former kunna tjusa och binda och hindra oss från att eftersträva femte naturrikets oändligt mycket rikare liv, ha vi ännu mycket att lära, döma vi oss själva till fortsatta inkarnationer. Fri är den som är fri från beroendet av något i människoriket. Vad livet bör kunna lära oss på mentalstadiet är, att mänsklig visdom är ”fåfänglighet”, att den icke ger oss kunskap om verkligheten och livet, att människans rike endast är ett förberedelsens rike.

⁴Det är viktigt inse, att man icke uppger det lägre, förrän det fullständigt bemästrats och man har klart för sig att det fyllt sin uppgift, icke mera har att lära. Man når intet högre med att ”offra det

lägre för det högre”, förrän alla förutsättningar föreligga. Det är en sak man aldrig själv kan avgöra, vilket de flesta tyckas omöjligt kunna inse och vilket bevisar deras omogenhet.

⁵Det är icke genom offer och försakelse individen kan identifiera sig med högre slag av medvetenhet. Avståelsen är en självfallen följd av andra värderingar. Det lägre har förlorat sin lockelse, sin dragningskraft, sin betydelse för den som fått andra intressen.

⁶För en emotionalist har det fysiska förlorat sin lockelse, för en mentalist både det fysiska och emotionala, för en kausalist allting förstajaget betraktade såsom omistligt. Naturligtvis inses alltings värde, men för kausaljaget har det värde endast såsom möjligheter att därmed tjäna mänskligheten. Det lägre blir medel i stället för ändamål.

⁷Frigörelsen är en naturlig process. Man kan icke frigöra sig genom att slita några band. I ett annat liv komma dessa band som slitits att binda ännu hårdare. Man kan icke frigöra sig från beroendet av rikedom genom att skänka bort vad man har utan endast genom att troget förvalta det som kanske känns som en börda. Man når icke högre, sålänge det finns något kvar av självisk önskan att nå högre. Processen är en automatisk process utan vårt ingripande och avgörande. Det är snarare något i stil med att man icke vet hur och när ”bojorna” fallit bort. En dag upptäcker man, att livet utan vårt görande löst problemet åt oss. Det bara blev så. Återigen visar det sig, att den som glömmer sig själv i tjänandet, icke har några problem med sig själv. Varje tanke på det egna jaget blir ett hinder för frigörelsen.

⁸Offrandet och försakandet är icke något gott i och för sig. Man kan offra och försaka på många olika förvända sätt. Sålunda är det förfelat att spara och snåla för att kunna testamentera bort till välgörande ändamål. Man har då gått miste om uppodlandet av de egenskaper som följa med det personliga deltagandet för de behövande man överallt möter. Så många behövande har man tanklöst gått förbi. Att överlämna åt andra att ”öva välgörenhet” är att själv gå miste om det väsentliga.

⁹Den stora risken med esoteriskt vetande är att de omogna ha så lätt att missförstå allting. Det räcker icke med fakta. Man måste också förstå att tillämpa vetandet, och det kan man icke förrän man bemästrat det, så att alltsammans är ett levande helt. Det är också risk med att för tidigt syssla med sådant som tillhör framtida tillstånd. Det goda med kunskapsordnarna var att man icke fick veta vad som hörde till högre grader. Det blev icke i undermedvetenheten några förbud, som förgifta livet. Nu tro läsarna, att de ska praktisera sådant, som de äro mogna för om hundra inkarnationer. Till dess böra de praktisera ”guds barns härliga frihet”. Man måste vara ”fri” för att utvecklas.

¹⁰Det finns intet ”kategoriskt imperativ” à la Kant. För esoterikern finns endast definitivt val grundat på kunskap om Lagen. Men det valet är fritt från allt tvång. Det är insiktens fria val inför olika valmöjligheter. Där tvång finns saknas frihet, det må gälla yttre eller inre förhållanden. Människans vilja är bestämd av starkaste motivet. När individen nått myndighetsåldern i ”andligt” avseende, är starkaste motivet också hans eget verk.

¹¹Ofta uppfattas frigörelse som ”man får inte”. Det är totalt fel. Man får men vill inte. Man får men är tacksam slippa. Man får men kan inte. Man får men är över, är bortom detta. Det hör med till esoterikens paradoxer, att man kan älska först när man tror sig aldrig mer kunna göra det. Det finns inga bud, förbud etc. i esoteriken. Vad som ter sig såsom sådana är beskrivningen av sinnes-tillstånd.

¹²Ett mycket vanligt misstag idealister begå är att de vilja bli för fort ”färdiga”, för fort nå det mål som det kan taga flera inkarnationer av arbete och möda att nå. Många läsa om frigörelse och äro i sin ideala entusiasm genast färdiga att försaka och avstå från allt, avstå även från sådant som fortfarande för dem är nödvändigt för deras fortsatta utveckling, sådant som livet tillfört dem såsom uppgifter att lösa, plikter som livet ålagt eller de själva påtagit sig, sådant som de tycka hindra dem i deras strävan. Det blir bakläxa på sådana misstag, och dylika bli svårare att bemästra. Genvägar bli senvägar. De böra besinna, att endast den vise kan vist tillämpa kunskapen. Det är också en av de många esoteriska paradoxerna. Ett meningslöst offer är ett förfelat

offer. De böra lära sig inse, att när de lärt sig läxan, tar livet ifrån dem vad som utgör onödig belastning. Förhållanden ordna sig automatiskt utan deras åtgöranden. Rätta inställningen är att vilja, vara beredd för ”offret” och välkomna befriande omständigheter men icke självmant kasta bort det livet givit och icke slita några band. Vilja avstå, kunna avstå, är en god sak, men för tidigt avstå är alltid misstag.

6.3 *Den latent nivå och frigörelse*

¹Ju intensivare jaget identifierar sig med medvetenhetsinnehållet i sina höljen, desto grundligare lär det av sina erfarenheter och upplevelser.

²I varje ny inkarnation får individen börja om från början och lära sig aktivera medvetenheten i sina höljen. I regel genomgår den individ, som uppnått humanitetsstadiet, under de första sju åren barbarstadiets erfarenheter, mellan sju och 21 år civilisationsstadiets, mellan 21 och 35 år kulturstadiets. Det är viktigt, att han under de första sju åren får erforderlig handledning och får lära sig regler för handlandet, vad som är nödvändigt för friktionsfri samlevnad. Först när individen klart insett gränserna för allas lika rätt och villigt anpassat sig därefter, är han mogen för självuppföstran. Efter sjuårsåldern börjar individen identifiera sig med sina känslor på lägre känlostadiet, de repellerande. Under de närmaste 14 åren lär han känna de flesta av hithörande känslor (såsom fruktan, vrede, förakt, avund, hämndgirighet, skadeglädje) samt självhävdelsens förmätenhet med alla dess avarter. Samtidigt utvecklas mentalmedvetenhetens slutledningstänkande och princip tänkande alltmera.

³Eftersom de flesta aldrig nått högre utvecklingsstadium och föga göra för sin utveckling i ny inkarnation (nöjenas uppgift: att ”slå ihjäl tiden”), förbli de på hithörande nivåer. Men den som nått humanitetsstadiet (47:5) odlar instinktivt och automatiskt (undermedvetet) de attraherande (”altruistiska”) känslorna, samtidigt som princip tänkandet efterhand vidgas till perspektivmedvetenhet. På detta stadium blir förnuftet den dominerande faktorn, det emotionala mentalt behärskat, och Platons sats ”den som vet det rätta gör det rätta” – ett axiom, vars giltighet teologerna alltid bestridit – får närmast karaktären av lag.

⁴Det räcker icke med att ha uppnått en högre nivå. Det gäller att hålla sig kvar. De gamla tendenserna finnas kvar och göra sig spontant gällande. Dagligt beaktande erfordras. Görs den tillräckligt intensiv, kan ”meditationen” vara nästan hur kort som helst.

⁵Även individen på humanitetsstadiet kan gå omkring som en däre bland dårar, se, höra och ingenting förstå, tills en dag han upplever ”syntesen” och inser vad alla hans föregående erfarenheter hade för mening. Automatiskt falla de in i sina rätta sammanhang och ge verklighetsinnehåll åt det skenbart meningslösa. Esoterikern får lära sig att ”vandra i mörker”, att ingenting förstå. Det är också en läxa som ger insikt. Det komiska därvid är att alla andra äro så mycket mera säkra på och vissa om allt. Han ensam är ”dåren”.

6.4 *Mänsklighetens frigörelse*

¹Medvetenhetsprocessen, expansionsprocessen, kan man förlikna vid en frigörelse från begränsningar. Därav ockulta talet om ”andarna i fångelset”. Där det finns gränser av något slag, där kraftfältet (verknings sfären) är kringskuret, där kontaktens radie är begränsad, där är medvetenhetens fångelse. Överallt, där det finns något att införliva med medvetenheten, ser denna sin begränsning och driver livsinstinkten att erövra.

²Alla monader i lägre världar äro fångar i dessa världar, eftersom deras medvetenhet är så begränsad, inskränkt i bästa fall till några få procent av hela den kosmiska totalmedvetenheten. Att tjäna evolutionen består i att i möjligaste mån vidga medvetenhetens gränser, så att monaderna kunna uppgå i högre rike, i allt högre riken.

³Mänskligheten har sig själv ovetande påbörjat frigörelseprocessen för monaderna i lägre riken (mineralbearbetning, växtförädling, husdjur), bearbetat dem med sina tankar (med mentalenergi

påverkat triaderna). En dag blir den frigörelsetjänsten ändamålsenlig.

⁴Tjänande i esoterisk bemärkelse består alltså först och främst i att hjälpa människorna till frigörelse från deras bundenhet i medvetenhets hänseende, deras fasthållande vid en gång förvärvade uppfattningar, så snart dessa visa sig bli hinder för fortsatt medvetenhetsutveckling. Men också först då. Man kan göra stor skada genom att förkunna frigörelseideal, som ligga alltför högt för både förståelse och förmåga. Det är det vanliga misstag som alla frihetsapostlar begå. De förkunna frihetsideal, som hos dem på lägre utvecklingsstadiet endast leda till yttringar av laglöst godtycke, självsvåld och hänsynslöshet. Frihet utan lag leder till katastrof för individen och för hela mänskligheten till dess förintelse. Oförmågan att inse detta var det stora misstaget i den s.k. idealanarkismen, som i sin fatala livsokunnighet var aningslös om att hos människan på nuvarande utvecklingsstadium de själviska egenskaperna vida överväga de osjälviska. Människan är både god och ond, har såväl goda som dåliga egenskaper, och de dåliga väckas mycket lättare till liv i en mänsklighet, som ännu befinner sig i de repellerande känslornas regioner. Endast den kan lämnas frihet som identifierar sig med lagen, frihet i den mån han inser lags nödvändighet.

⁵Planethierarkien övervägde länge, vilken metod den borde använda: låta mänskligheten vandra den långsamma evolutionens väg för att majoriteten genom årmiljonerna (minst 10) skulle lyckas uppnå kausalmedvetenheten eller en effektiv uppfostrans väg. På yrkande av dem som under senaste århundraden övergått från fjärde till femte riket, beslöts att välja uppfostringsmetoden. Och så fingo människorna uppleva de båda världskrigen med ett hotande tredje. Vilja icke människorna taga reson, ska de få lära sig det på skärpta lidandets väg. De ha fått allt som behövs för förståelse av verkligheten och livet. De ha fått veta livets mening, hur man uppnår femte naturriket. Fortsätta de att föredraga oförnuft och omänsklighet framför sunt förnuft och hjälpsamhet, så ska de botas för sin hagalenskap och att föredraga fysiska livets nöjen och förströelser framför det mentala.

⁶Esoterikern måste anse planethierarkiens beslut om energiska åtgärder vara det enda förnuftiga. Människorna bli alltmer fysiskt inriktade i stället för att gå motsatta vägen till sunt förnuft. De föredra materieaspekten framför medvetenhetsaspekten, maskiner framför livsförståelse. Det är tid på att den återvändsgränden bommas igen. Annars är det bättre att en tredje gång dränka mänskligheten. Sjukdomarnas antal ökar ju fler man finner botemedel mot. Snart blir fysiska världen ett stort sjukhus. Sådant liv är icke värt att leva.

6.5 *Frigörelse och lärjungaskap*

¹Esoterikern får lära sig att icke fasthålla vid något, när tiden är inne för frigörelse. I regel sammanfaller det med att "förhållanden ordna sig" utan hans eget åtgörande. Människan kan sällan eller aldrig själv avgöra, när hon lärt tillräckligt av det som hon kallar sitt. Yogafilosoferna, som kalla allting illusion, ha kanske lättare att "avstå" men förbise, att allting är verklighet och att vi äro här för att lära oss bemästra detta slags verklighet. Det kan man kalla den "västerländska ståndpunkten" i motsats till den indiska. Den är också logiskt sett den enda hållbara och detta i alla världar och riken.

²Individen frigör sig från beroendet av animala kroppens behov, från emotionalhöljets behov och slutligen från mentalhöljets eller mentalmedvetenhetens behov. När detta lyckats, är han ett kausaljag. Processen upprepas i högre höljen i högre riken. Först måste individen tillgodose höljenas behov med allt vad det innebär av livserfarenhet. När han lärt allt han behöver lära för att kunna undvara höljet, blir detta ett hinder, om individen icke frigör sig från beroendet. En esoterisk pedagog måste lära sig inse, när lärjungen är mogen för de olika frigörelserna, och icke för tidigt och i varje fall aldrig med tvång söka framtvunga frigörelsen.

³Esoteriska läraren får icke framtvunga frigörelsen från känslorna, så länge lärjungen behöver dessa för att känna sig leva, förrän lärjungen förvärvat erforderliga attraktionens egenskaper och eliminerat alla repellerande. Läraren får icke lära eleven frigöra sig från intellektuella behov, förr-

än lärjungen utvecklat sina mentala förmågor. Det är ett stort misstag att förakta det lägre, innan detta bemästrats och blivit överflödigt. När längtan efter frigörelse finnes, är tiden inne, icke förr. Och denna längtan får icke uppammas utifrån. Det tar många inkarnationer, innan individen lärt allt på de olika utvecklingsnivåerna.

⁴Visserligen strävar esoterikern efter att frigöra sig från beroendet av sina emotionala och mentala medvetenhetstillstånd. Men det kan man icke göra enbart genom att vägra dem beaktande. Vålla de svårigheter och konflikter, utgöra de problem individen själv måste lösa, ty endast därigenom har han för alltid befriat sig och kan hjälpa andra i motsvarande avseenden.

⁵Asketism i vanlig bemärkelse betraktar esoterikern såsom meningslös. I regel föder den en omotiverad självbelåtenhet. Esoterikern avstår det ena efter det andra för att övertyga sig om att ”detta” icke har någon makt över honom, utan att han avstår, om han vill och när han vill. Han är icke ”slav under lasten”. Han är sin egen herre och bestämmer själv, när han vill tillgodose sina fysiska behov. Men han behandlar organismen väl, ty ju bättre den är, desto lämpligare redskap blir den.

⁶Svårare blir det, när han vill lära sig behärska sitt emotionalhölje med dess under årmiljoner förvärvade tendenser, detta hölje som han så länge identifierat sig med såsom sitt egentliga jag. Det tar flera inkarnationer, innan han kan behärska sitt känsloliv, och detta gör han med mentalmedvetenhetens hjälp. Organismen lär han sig jämförelsevis lätt behärska med sin emotionala vilja. Men för att behärska emotionaltendenserna fordras att han utvecklat mentalviljan och lärt sig göra ”motivet” till bestämmande faktorn. Han inser, att han måste motverka sina känslokomplex genom att utveckla nya och motsatta komplex, ersätta sina instinktiva ”dåliga” egenskaper med ”goda” sådana. Det gör han genom att aldrig beakta de gamla (svälta ut dem genom att icke skänka dem uppmärksamhet) och ständigt meditera över de egenskaper han vill förvärva.

⁷För att kunna bli ett kausaljag måste individen ständigt bemöda sig om att söka föreställa sig, hur ett kausaljag skulle bedöma företeelserna och hur det skulle handla. Genom att individen ständigt riktar uppmärksamheten på högre medvetenhet och lever ”som om” han redan ägde den aktiverar han den, tills jaget verkligen kan leva i den (förvärvat självmedvetenhet i densamma). En god hjälp är därvid, att individen ständigt säger sig ”jag är icke mina höljen, icke dessas slag av medvetenhet, icke mina sinnesförmimmelser, icke mina känslor, icke mina tankar” etc. Men naturligtvis måste han då veta sitt eget utvecklingsstadium och icke inbilla sig vara något som på detta stadium är ouppnåeligt. Felet med de flesta ockultister är att de inbilla sig vara mycket längre komna än de verkligen äro. Det räcker icke med att ha förvärvat esoteriskt vetande för att hux flux ha nått en högre nivå. Esoteriken befriar från vidskepligheterna, men det betyder ej att man är dessa högre väsen, vilkas existens man får vetskap om. Esoterikern kan lugnt utgå ifrån, att han befinner sig på emotionalstadiet, sålänge han alls kan påverkas av sina känslor.

⁸Ifråga om identifikation med det högre och frigörelse från det lägre varnas lärjungen för att onödigtvis syssla med de problem som tillhöra frigörelsen. Uppmärksamheten förstärker allt den betraktar, och de lägre höljena bli stimulerade, vilket försvårar frigörelsen.

6.6 *Frigörelsearbetet*

¹Vi inkarnera för att göra erfarenheter och lära av dem. Det inser endast den som förstår livets mening och att allt som möter individen har sin särskilda mening. Förstå hur detta ordnas kan endast den som har kunskap om den stora kosmiska organisationen och dess redskap i solsystemets världar. Själva kosmos har tillkommit för att monaderna ska kunna bli gudar och i sin tur hjälpa andra att bli det.

²Vägen till frigörelse består i att värdera allt högre såsom det mest betydelsefulla. Fria bli vi först, när vi icke längre offra åt det fysiska, emotionala och mentala. Det går steg för steg: frigörelse från det fysiska genom det emotionala och från det emotionala genom det mentala, allt

högre intressen, tills man lever i ideernas värld. Man lär sig se allt från essential synpunkt, se allt planetariskt etc., tills man nått kosmiska perspektiv. Det må vara fria fantasier i brist på fakta, men tendensen att vidga horisonten verkar frigörelse från många begränsningar.

³Utvecklingens väg betyder en process av förvärv av frihet genom hårt arbete, frihet från allt som vill kvarhålla på lägre nivåer, på nivå efter nivå. Det innebär frigörelse från allt som på varje nivå tjuvar, hänför, synes oss idealt, omistligt, oersättligt, gudomligt. På nivå efter nivå måste vi tillgodogöra oss nivåns erfarenheter, och vi kunna icke hoppa över någon nivå, som vi icke redan avverkat. Varje nivå synes nykomlingen som den högsta i livet, tills han gjort erforderliga erfarenheter. I sin helhet är utvecklingen frigörelse från beroende av materiaspekten i fjärde naturriket och av medvetenhetsaspekten i femte naturriket. I sjätte naturriket förvärvar individen full förståelse för rörelsespekten, viljespekten, energiaspekten, och detta innebär vad människan med sina mycket begränsade uppfattningsmöjligheter skulle kalla allvetenhet och allmakt inom solsystemet.

⁴Ju mer radikalt man kan frigöra sig från det lägre, desto lättare tillägnar man sig det högre. Denna frigörelse försiggår utan tvång och är uttryck för ett oemotståndligt behov, som icke vill, icke kan tänka sig något annat. Det är detta inre behov, som är tecken på uppnådd kontakt med Augoeides, varvid individen momentant upplever sig själv som det ideal han är i kausalvärlden.

⁵Det finns många slag av frigörelse: frigörelse från fysiska höljena vid övergång till emotionalvärlden; frigörelse från alltsedan barndomen inhämtade fördomar, illusioner och fiktioner; frigörelse från omgivning och bekantskapskrets; frigörelse från gamla intressen. I frigörelse ligger också att man får tid att rikta uppmärksamheten på väsentligheter av betydelse för medvetenhetsutvecklingen.

⁶”Uppenbarelse” är en kontinuerlig process, i vilken individen genom eget arbete (instinktivt och automatiskt men i enlighet med livslagarna) gör ständigt nya upptäckter. Processen kan beskrivas såsom ett fortsatt avslöjande av verkligheten, ett undanröjande av det lägres begränsningar.

⁷Många liv av arbete och möda ligga framför lärjungen, men den fortsatta uppenbarelsen, den ständigt ökade insikten i och förståelsen av verkligheten, är full kompensation för allt lärjungen måste utstå i och med att han befriar sig från allt fler begränsningar.

⁸Frigörelse från emotionala attraktionens makt genom mental suveränitet kan ske på två olika sätt. Dels genom försöket att döda alla attraktionens känslor, så att individen blir kall och hård. Dels genom mental odling av deltagandets känslor med full förståelse och samtidig insikt i oberoendets nödvändighet. För de flesta blir det andra sättet möjligt först efter många smärtsamma erfarenheter. I regel förutsätter detta att jaget förvärvat högre kausalmedvetenhet (47:2) och kan se saker från kausal ståndpunkt.

⁹Buddhas lära är oförstådd ännu. Vad han sökte klargöra var att den för människan på nuvarande utvecklingsstadium möjliga utvecklingen av omdömesförmågan är resultat av emotionala attraktionens energi, tillämpad på ett sätt som frigör människan från beroendet av lägre slag av energier. Så länge individen behärskas av dessa lägre, förblindas omdömet. Han måste vara fri från beroendet för att kunna använda energierna på rätt sätt. Det till synes paradoxala ligger i att attraktionens krafter binda individen vid det attraherande, vilket de icke få göra, om han skall kunna bruka dem på enda rätta sättet. Man kan icke uppnå högre nivåer, förrän man frigjort sig från det som binder vid lägre. Högre energier förvärvas genom behärskande av de lägre.

¹⁰Identifikation med ett vidgat medvetenhetsområde innebär visserligen medvetenhetsutveckling men kan bli ett nytt fängelse, ifall identifikationen motverkar fortsatt expansionssträvan. Det är en sak fanatikern aldrig kan inse.

¹¹God hjälp vid utformningen av karaktären är att göra sig en idealbild av den individ man önskar bli. Genom att dagligen betrakta denna påverkas man mer och mer att efterlikna den.

¹²Idrotten lär den individ, som tränar för segertävlan, att frivilligt avstå ifrån mycket som andra anse sig behöva. Det är ett lämpligt sätt att lära individen frigöra sig från beroendet av många

onödiga vanor. Därför är idrotten en rörelse att uppmuntra. Motsvarande gäller för det emotionala och mentala. Det är en viktig synpunkt vid bedömandet av vad som bör stödjas och uppmuntras vid fostran av samhällsgrupper på olika utvecklingsstadier.

Ovanstående text utgör uppsatsen *Identifikation och frigörelse* av Henry T. Laurency. Uppsatsen ingår i boken *Livskunskap Ett*.

Första upplagan 1986, andra upplagan 2011.

Copyright © Förlagsstiftelsen Henry T. Laurency 1986 och 2011.